

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

431. An lex illa vetans administrare ante confirmationem nullas patiatur exceptiones; sive an nulli electi id possint, & si qui id possint, quinam illi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

rem sit vetita jure divino, aut lege aliquâ humanâ, sequi, quod lex pœnalis prohibens administrationem beneficii, quod est cum jurisdictione, extendat se ad omnia beneficia, etiam quæ sunt sine jurisdictione, quam ex eo, quod omne mendacium sit jure prohibitum, sequatur, quod lex pœnalis prohibens mendacium in judicio extendat se ad omnia mendacia. Ex hoc eodem principio negabit utique Pass. nomine dignitatis in *cit. c. avaritia*. venire Episcopatum; quod ipsum admittit Pith. *loc. cit.* ex eodem suo principio, nempe quod licet in materia ambiciosa, odiosa & pœnalis nomine dignitatis non veniant Episcopatus, ut Gl. communiter recepta in *c. 2. v. dignitatem de prob. in 6.* comprehendatur tamen nomine dignitatis in constitutione pœnali confirmante, & extendente jus antiquum.

5. Similiter postulatum (quem certum est ante admissionem postulationis administrare non posse; cum postulatio ne quidem det jus ad rem; quin & jura id ita veterint, ut si is administrat ante receptam postulationem, non solum administratio sit irrita ipso jure, sed & Electores postulatum recipientes sint ipso jure privati potestate postulandi & eligendi. *c. bona. 23. de elect.*) administrantem ante receptionem postulationis non comprehendit *cit. c. avaritia*, tenet Pass. *loc. cit. n. 14.* ed quod privatio juris quaerit, de qua *citatus can.* non cadat in postulatum; & cum speciales canones specialem suam pœnam statuerint tali postulato, non fit, cur dicamus, eum comprehendit *c. avaritia*. Contrarium iterum sentiantibus (nempe & illum comprehendit) Pith. *loc. cit.* & quos citat Pass. Gemin. in *c. avaritia. n. 4.* Franc. *n. 2.* Barbof. *n. 6. Roman. conf. 330. n. 21.* ad quos accedit Tamb. *de jure Abb. tom. 1. d. 6. q. 1.* citatis plurib. Lott. *l. 2. q. 13. n. 3.*

6. Item comprehendit quoque præsentatum ante institutionem administrantem, tenent ferè iidem, ac præcipuè Tamb. citans Marefhot. *var. resol. l. 2. c. 35. n. 45.* Mantic. & alios plures. Lott. *cit. n. 3.* Et si Pith. *loc. cit.* Gemin. *loc. cit.* apud Pass. id limitent ad præsentatum ad dignitatem. Contrarium de quocunque præsentato tenente Pass. ac dicente, sic tenere omnes, qui tenent in pœnalibus legibus non fieri extensionem de casu ad casum.

Questio 431. An ergo lex illa vetans administrare ante confirmationem nullas patiatur exceptiones seu limitationes; sive an nulli electi id possint; & si qui id possunt, quinam illi sint?

Respondeo: legem illam multiples pati exceptiones seu limitationes. Pass. *cit. c. 33. n. 34.* Ac quidem

2. Primè generalis limitatio est; ut possit electus non confirmatus administrare, ubi ita suadet necessitas. Lott. *l. 3. q. 17. n. 289.* necadest, qui confirmare possit; si enim talis adesset; v. g. adesset in provincia Legatus Apostolicus, qui talem electum confirmare possit, cessaret exinde necessitas administrandi ante confirmationem; cum ab eo peti deberet. Lott. *loc. cit. n. 293.* citans Archid. & Præpositi.

3. Secunda limitatio est, ut ubi est legitime præscripta consuetudo administrandi ante confirmationem, interim, dum ea petitur & expectatur (quod longè quid diversum est ab eo, num valeat consuetudo administrandi sine confirmatione etiam expectatâ, seu non petendi unquam confirma-

tionem, quam consuetudinem supra rejecimus tanquam irrationabilem) ea valeat, & sustineri possit. Pass. *loc. cit. n. 36.* citans Anchar. *conf. 51.* Imol. in *c. nosti. de elect.* Decium in *c. postquam. eod. tit. n. 21.* Tusch. *lit. E. concl. 90.* Sigism. de Bonon. *de elect. dub. 42. & c. contra Abb. in c. transmissam. de elect. n. 3.* Franc. in *c. avaritia. de elect. in 6.* Cuchum. *l. 4. de confirm. n. 13.* Lavor. *de elect. c. 25. n. 5.* ad quos accedit Pith. *de elect. n. 290.* nisi fortè velit id de consuetudine, quâ dicitur posse induci, ut electus absolute non egeat confirmatione. Rationem limitationis hujus duplicem dat Pass. Primam, quia si habens confirmare sciat ac toleret electum administrare ante confirmationem, concedat isti hoc ipso (seu potius interpretemur & præsumamus illam concedere) jurisdictionem & potestatem sic faciendi; quia consuetudo tolerata à Superiore sciente & potente dare jurisdictionem sit signum concessæ ab eo jurisdictionis; pro quo citat Bartol. in *l. 1. ff. de aqua pluvia arcenda.* Abb. in *cap. cum contingat. de foro compet. n. 10.* Suar. *tom. 4. in 3. p. d. 27. f. 3. n. 3.* Sigism. de Bonon. *de elect. du. 42. n. 4.* Alteram, quod consuetudo legitime præscripta det jurisdictionem; ed quod deroget legi positæ; juxta *c. fin. de consuetud.* pro quo citat Nav. in *can. nullam. 18. q. 2. n. 52.* Suar. *de LL. l. 6. c. 14. n. 12.* Sigism. de Bonon. *ubi ante.* Addit etiam Pass. quod Abb. in *cap. cum de jure. n. 3. de elect.* admittat in minoribus dignitatibus, ut in Decanatu, consuetudinem facere, ut electio valeat, & det jus plenum, ut electus valeat administrare sine confirmatione. & in *c. nihil. de elect. n. 44. n. 10.* quod etiam in dignitatibus habentibus curam animarum consuetudo facere possit, ut electio det electo jus plenum sine confirmatione, & quod electus non egeat confirmatione; etsi neget de cetero, valere consuetudinem, ut qui eget confirmatione, administrare possit ante illam.

4. Tertia: dum mox, ut electus quis legitime in Papam consensit suæ electioni, habet auctoritatem actu regendi Ecclesiam, etiam ante coronationem & consecrationem. Barbof. *juris Eccles. l. 1. c. 2. n. 112.* Pass. *cit. n. 34.* citans *c. in nomine Domini. d. 24.* Abb. in *cap. nihil. de elect. n. 10.* Sylv. *v. confirmatio. n. 2.* juxta dicta à nobis supra.

5. Quarta: dum hodie dum Generales ferè omnium Ordinum Religiosorum per specialia privilegia eis concessa statim, ac electi sunt, censentur confirmati, seu ipso jure sunt confirmati; adeoque absque alia Papæ (intellige, & alterius, si forte non exempti sint) confirmatione administrare possunt ac solent. Pass. *cit. n. 34.* Donat. *tom. 2. tr. 7. q. 2. n. 6.* & 7. Et sic de Generali Minorum videre est apud Rodriq. *tom. 2. q. 52. n. 2.* Mirand. *tom. 2. man. prælat. q. 23. a. 32. concl. 3.* de Generali Dominicanorum apud Donat. *loc. cit.* de Generali Minimorum apud Peyr. *tom. 1. de subd. q. 1. c. 3. d. 11.*

6. Quinta, ut Abbatissa vel Priorissa electa quidem à majore parte, quæ tamen neque in scrutinio, neque post illud apertum habuit duas partes votorum, interim, dum Superior, ad quem confirmatio spectat, cognoscit de hac electione, auditque objectiones illarum, quæ electioni contradicunt, factâ inquisitione plenâ sine strepitu judicii, administrare potest tam in spiritualibus, quam temporalibus; ita tamen, ut nihil de rebus monasterii alienet, (& ut Laym. monialem nullam etiam recipiat) Pass. *cit. n. 34.* Donat. *loc. cit.* ex Sylv. in *sum. v. confirmatio. q. 1. n. 2.* Laym. in *c. indemnitate. n. 7.* Pith. *de elect. n. 298.* uti id expressè statuitur in *cit. c. indemnitate.*

demeritis. n. 7. Pirh. de elect. n. 298. uti id expressè statuitur in cit. c. indemeritis. de elect. in 6. nisi fortè, ut dicitur *ibidem*, pars opponentium extiterit duplo major; tunc enim administrare non debet, sed eventum litis expectare.

7 Sexta, ut Episcopi alique prælati (non enim decretalis illa *nihil*. de qua paulò post, obtinet in solis cathedralibus, sed etiam in alijs inferioribus Ecclesijs, ut expressè Lott l. 3. q. 17. n. 291. citans Archid. & Præpos.) Papæ immediate subiecti, dum valdè remoti sunt ab Urbe, videlicet extra Italiam constituti, & in concordia electi, dispensativè propter necessitates & utilitates Ecclesiarum (ne illæ interim, dum confirmatio à sede Apostolica advenit damnum patiantur) administrationem in spiritualibus & temporalibus capere non prohibentur, ita tamen, ut de rebus Ecclesiasticis nihil penitus alienent, sic expressè dicit textus c. *nihil*. de elect. Pass. Donat. loc. cit. Laym. in cit. c. *nihil*. n. 4. Pirh. ad tit. de elect. n. 295.

8 Porro per prælatos immediate Papæ subiectos intelliguntur hic ii omnes, qui ratione Ecclesiæ suæ, ad quam eliguntur, immediatè spectant ad Papam, & ab eo confirmationem accipere debent ac solent; sive sint Archiepiscopi sive Episcopi, Abbates, Præpositi &c. Laym loc. cit. n. 5. Pirh. n. 296. juxta Gl. hic v. ad Romanam.

9 Per remotos valde ab Urbe non solum intelliguntur illi qui existunt extra Italiam, ut litera textus sonat; verum omnes Ecclesiæ, ubicunque ea sint, quæ tantum distant à curia Pontificis, quantum Urbs Romana à finibus Italiae. eò quòd verba legis seu dispositionis adaptari debeant menti & intentioni legislatoris, præsertim ubi ea in ipsa lege est expressa; principalis autem intentio & ratio hujus constitutionis fuerit, ne Ecclesiæ, dum diu expectatur confirmatio, patiantur detrimentum in spiritualibus aut temporalibus. Unde verba illa: *videlicet extra Italiam constituti*; potius exempli gratiâ fuisse adjecta censeantur; exempla autem non restringant legem, aut ejus rationem universalem, quòd minus ad similia, in quibus illa locum habet, extendi possit. Neque obstat, quòd constitutio illa sit correctiva juris antiqui; quia etiam lex correctiva juris antiqui extendenda est ob rationem universalem expressam in ea, utpote quæ est anima legis, & cui verba illius deservire debent. Quin & ubi eadem omnino ratio locum habet, non fit propriè extensio; sed ex mente legislatoris comprehenditur sub ea omnis casus, in quo ea ratio locum habet. Ad hæc jus favorabile Ecclesijs, quale est hæc constitutio, etsi sit correctivum juris antiqui, vel etiam pœnale, favore Ecclesiarum est extendendum, ut Abb. in cit. c. *nihil*. n. 9. Ita ferè Pirh. cit. n. 296. Unde jam constitutio hæc locum habet in omnibus Ecclesijs, sive ea sint intra, sive extra Italiam; modò tantum distent à curia Papæ, ubicunque tandem commorante, quantum fines Italiae ab Urbe Roma, ubi modò commoratur dicta curia. E contra verò locum ea non habet, si eò viciniore sint curia Papæ, v. g. dum ea commoraretur in finibus Italiae, vel in ipsa Germania, etiamsi essent extra Italiam, utpote in quibus cessaret ratio legis. Pirh. loc. cit. contra Hofst. in cit. c. *nihil*. v. *ultra Italiam* qui censet, quòd, si Papa seu ejus Curia moraretur in finibus Italiae, etiam vicinas Ecclesias, modò sint extra Italiam, gaudere privilegio hujus constitutionis. De ceterò hanc constitutionem adhuc habituram locum, ubi Ecclesiæ, ad quam quis electus non

multum distaret à Curia Romana; si tamen propter viarum discrimina, v. g. tempore belli intra breve tempus non pateret aditus ad Curiam, per se, nec per alium ab eo missum ad confirmationem obtinendam; eò quòd in eo casu, etsi deficiant verba legis, non tamen mens legislatoris, & ratio legis, censet Pirh. loc. cit. ex Abb. loc. rit.

10 Per electionem in concordia factam, tamen si propriè ac strictè loquendo veniat aliàs (solum ea, quæ facta nemine discrepante, sive in qua ad unum omnes electores convenerant in eandem personam, adeoque quasi per inspirationem unanimitè celebrata est; quam etiam propterea solam venire in dicta constitutione *nihil*, in ordine, ut electus administrare queat ante confirmationem, voluit Abb. in cit. c. *nihil*. n. 4. Fagn. n. 12. Probabilius tamen est, electionem in concordia factam, de qua dictus canon, censeri ac dici debere quoque illam, in qua major & sanior pars Capituli ita convenit in unum, ut si pars minor seu pauciores, nullam justam causam contradicendi reliquis habeant, consentire & approbare debeant, ut Laym. in c. in causis. de elect. not. 4. Tum quia talis electio secundum latiore quidem, frequenter tamen usitatam acceptionem concors dici solet, ut Gl. in c. ubi periculum. v. *singulis*. de elect. in 6. hæcque acceptio in hac materia Ecclesijs favorabili præferenda, tum quia, cum rarissimè contingat, omnium Electorum vota, neminus discrepante conspirare in unum, rarissimè satisfaceret intentioni hujus constitutionis, dantis hanc administrandi potestatem, ne Ecclesiæ patiantur. Laym. in cit. c. *nihil*. n. 6. Pirh. l. c. n. 297. Unde jam etiâ Archiepiscopos & Episcopos Germaniæ in concordia electos, uti posse hoc privilegio in dicto *can. nihil*. concessio administrandi ante confirmationem, præcipuè ubi apparet & experientiâ constat, vacante Ecclesiâ, rem à Capitularibus per vices, alternatim gerentibus administrationem malè administrari non sine prodigalitate & dilapidatione bonorum Ecclesiæ (in quo casu ad damnum illatum restituendum omni jure obligatur Capitulum juxta Laym. argumento c. *nihil*. in quo statuitur, ut ipsemet etiam electus, cum potius administratorio nomine res prælaturæ teneat ante confirmationem, nihil penitus alienare, aut sine utilitate absumere debeat) tradit Laym. ad c. *nihil*. n. 12. & ex eo Pirh. loc. cit. n. 303. Verum non video, quæ de hoc dubitandi, & dictam limitationem adjiciendi potuerit esse ratio; cum per concordata Germaniæ jus eligendi Episcopos Capitulis Cathedralium & Metropolitanarum relictum sit, eisdemque concordatis, ut Pirh. loc. cit. ex Fagn. ad cit. c. *nihil*. n. 18. non obstant reservationes non contentæ in corpore juris, & ita in praxi serventur.

11 Porro, quòd in fine cit. c. *nihil*. prohibentur tales alienare de rebus Ecclesiæ, id ita intelligendum, quòd nihil possunt dare vel expendere, per quòd bona Prælaturæ minuuntur; adeoque nihil donare, nisi ob urgentem necessitatem, vel aliam causam justam (quòd commune est omni administrationi seu habenti tantum generatim liberam administrationem, ut nihil liberaliter donare possit, ut habet Gl. communiter recepta in c. 2. v. *liberam*, de suppl. negl. prælat. Pirh. n. 301.) adeoque licet valeant gesta ab iis circa temporalia emendo, recipiendo ad utilitatem Ecclesiæ, non tamen valent gesta ab iis dando seu donando. Pirh. loc. cit. Laym. loc. cit. n. 11. cum Gl. in c. *nihil*. v. *administrant*.